

Umsögn

um tillögu til þingsályktunar um fjármálaáætlun fyrir árin 2019-2023.

Frá 3. minni hluta umhverfis- og samgöngunefndar.

Nefndin hefur að beiðni fjárlaganefndar frá 17. apríl sl. fjallað um málið. Í áætluninni er byggt á því að stjórnvöld fylgi fjármálaáætlun um opinber fjármál fyrir árin 2019-2023 sem byggð er á fyrirbyggjandi fjármálastefnu fyrir sama tímabil og skilyrðum hennar.

Fjárlaganefnd óskaði eftir að nefndin fjallaði um eftirfarandi málefnasvið; 8. Sveitarfélög og byggðamál, 11. Samgöngu- og fjarskiptamál og 17. Umhverfismál.

Við umfjöllun málsins fékk nefndin á sinn fund Guðmund Inga Guðbrandsson, umhverfis- og auðlindaráðherra, Huga Ólafsson, Stefán Guðmundsson, Sigríði Auði Arnardóttur, Reyni Jónsson og Björn Barkarson frá umhverfis- og auðlindaráðuneytinu. Þá fékk nefndin á sinn fund Sigurð Inga Jóhannsson, samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra, Ragnhildi Hjaltadóttur og Ingilín Kristmannsdóttur frá samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytinu.

Almennt.

Þriðji minni hluti þakkar fyrir að fá tækifæri til að koma skoðunum sínum á framfæri við fjárlaganefnd og vill benda á að um leið og aukinn fyrirsjáanleiki og agi í ríkisfjármálum sé af hinu góða, séu með þessu verklagi aukin áhrif ráðherra, ráðuneyta og undirstofnana þeirra frá því sem áður var, á kostnað Alþingis.

Sveitarfélög og byggðamál.

Þriðji minnihluti lýsir yfir ánægju með framkomna byggðaáætlun, en lýsir um leið yfir áhyggjum af því að um marga þætti hennar er fjármögnun ekki ljós. Nefndin mun, áður en málið er afgreitt, kalla eftir upplýsingum frá ráðuneytum, og eftir atvikum stofnunum sem tilgreindar eru sem ábyrgðaraðilar í áætluninni, varðandi fjármögnun einstakra þátta hennar.

Samgöngu- og fjarskiptamál.

Þriðji minni hluti fagnar þeim viðbótarfjármunum sem ætlaðir eru til nýframkvæmda og viðhalds á vegakerfinu á árunum 2019-2021 frá því sem fyrri áætlanir gerðu ráð fyrir. Fjármögnunin er áætluð með arðgreiðslum úr fjármálafyrirtækjum í eigu ríkisins með þeim fyrirvara að arðgreiðsla hvers árs verði samþykkt.

Þriðji minni hluti bendir þó á að gjaldtaka af ökutækjum og umferð er verulega meiri en þeir fjármunir sem varið er til nýframkvæmda og viðhalds vega. Ekki er ljóst hvað réttlætir svo mikla gjaldtöku af notendum vegakerfisins til almenns reksturs hins opinbera, umfram þann kostnað sem þeir þurfa að bera sem notast við aðra ferðamáta en vélknúin ökutæki.

Þegar tekið er tillit til uppsafnaðrar framkvæmda- og viðhaldsþarfar vegakerfisins má ljóst vera að þær fjárveitingar sem áætlaðar eru til viðhalds- og nýframkvæmda í fyrirbyggjandi fjármálaáætlun komast hvergi nærri því að uppfylla þær brýnu þarfir sem blasa við. Af því má ljóst vera að nauðsynlegt er á næstu misserum að skoða til hlítar aðra fjármögnunarmöguleika

en beina fjármögnun úr ríkissjóði, án þess þó að slík fjármögnun komi sem hrein viðbót við skattlagningu sem þegar á sér stað í tengslum við ökutæki og notkun vegfarenda á vegakerfinu.

Umhverfismál.

Umtalsverð aukning fjárveitinga sem falla undir hatt umhverfismála er fyrirhuguð, sbr. fyrirbyggjandi áætlun. 3. minni hluti bendir á að óvída er erfðara að átta sig á til hvers þær auknu fjárheimildir eru ætlaðar en í þessum málaflokki.

Sem dæmi má nefna að þrátt fyrir verulega aukin fjárframlög til málaflokksins er útilokað að átta sig á því hvernig fjárveitingum til skógræktar verður háttað, en það er málaflokkur sem þarf nauðsynlega að fá fyrirvara ef áform eru um að bæta í.

Alþingi, 21. maí 2018.
Bergþór Ólason.